

BÀI 5: THƯ VIỆN TĨNH & THƯ VIỆN ĐỘNG

Static vs Dynamic Libraries

Mục tiêu bài học

1. **Phân biệt:** Sự khác nhau giữa Static Lib (`.a`) và Dynamic Lib (`.so`).
2. **Kỹ năng:** Tự tạo và biên dịch thư viện từ source code C.
3. **Deploy:** Hiểu cơ chế `LD_LIBRARY_PATH` để chạy ứng dụng dùng thư viện động.
4. **Debug:** Sử dụng `ldd` và `nm` để kiểm tra liên kết.

1. Thư viện là gì? Tại sao cần?

- **Định nghĩa:** Là tập hợp các hàm (function) đã được biên dịch thành mã máy, có thể tái sử dụng cho nhiều chương trình khác nhau.
- **Lợi ích:**
 - Không phải viết lại code (Ví dụ: `printf` nằm trong thư viện `libc`).
 - Dễ bảo trì và nâng cấp.
 - Giảm thời gian biên dịch lại.

2. So sánh: Static (.a) vs Dynamic (.so)

Đặc điểm	Static Library (<code>libname.a</code>)	Dynamic/Shared Library (<code>libname.so</code>)
Cơ chế	Code thư viện được Copy nhét thẳng vào file chạy (<code>.exe</code>).	File chạy chỉ chứa tham chiếu . Code thư viện nằm riêng bên ngoài.
Dung lượng App	Lớn (Béo phì).	Nhỏ (Thon gọn).
Bộ nhớ RAM	Tốn RAM (Mỗi app load 1 bản copy riêng).	Tiết kiệm (Nhiều app dùng chung 1 bản trong RAM).
Cập nhật	Phải biên dịch lại toàn bộ App.	Chỉ cần thay file <code>.so</code> mới.
Đuôi file	Linux: <code>.a</code> / Windows: <code>.lib</code>	Linux: <code>.so</code> / Windows: <code>.dll</code>

3. Static Library (Thư viện tĩnh)

- **Cách tạo:** Dùng công cụ `ar` (Archiver) để gom các file `.o` lại.

- **Quy trình:**

1. Compile: `gcc -c mymath.c -o mymath.o`

2. Archive: `ar rcs libmymath.a mymath.o`

3. Link: `gcc main.c -L. -lmymath -o app`

“ **Ưu điểm:** App chạy độc lập, copy đi đâu cũng chạy được, không sợ thiếu thư viện. Phù hợp với Bootloader hoặc các tool hệ thống nhỏ. ”

4. Dynamic Library (Thư viện động)

- **Cách tạo:** Cần cờ `-fPIC` (Position Independent Code) và `-shared`.

- **Quy trình:**

1. Compile: `gcc -c -fPIC mymath.c -o mymath.o`

2. Create SO: `gcc -shared -o libmymath.so mymath.o`

3. Link: `gcc main.c -L. -lmymath -o app`

“ **Lưu ý:** Khi chạy app, hệ điều hành sẽ tìm file `.so`. Nếu không thấy -> Lỗi `error while loading shared libraries`. ”

PHẦN THỰC HÀNH (LAB 05)

Tạo bộ thư viện tính toán (MyMathLib)

Bước 1: Chuẩn bị Code

Tạo 3 file: `calc.c`, `calc.h`, `main.c`

```
// calc.c
int add(int a, int b) {
    return a + b;
}

// calc.h
int add(int a, int b);

// main.c
#include <stdio.h>
#include "calc.h"

int main() {
    printf("Sum: %d\n", add(10, 20));
    return 0;
}
```

Bước 2: Tạo & Sử dụng Static Lib

1. Tạo file object (.o)

```
gcc -c calc.c -o calc.o
```

2. Đóng gói thành thư viện tĩnh (.a)

ar = archive, r = replace, c = create, s = index

```
ar rcs libmycalc.a calc.o
```

3. Biên dịch App, liên kết với thư viện tĩnh

-L. : Tìm thư viện ở thư mục hiện tại

-lmycalc : Link với file libmycalc.a (bỏ đầu lib, bỏ đuôi .a)

```
gcc main.c -L. -lmycalc -o app_static
```

4. Kiểm tra & Chạy

```
ls -lh app_static # Dung lượng sẽ lớn hơn bình thường xúu
```

```
./app_static
```

Bước 3: Tạo & Sử dụng Dynamic Lib

1. Tạo file object với -fPIC (Mã độc lập vị trí)

```
gcc -c -fPIC calc.c -o calc.o
```

2. Tạo thư viện chia sẻ (.so)

```
gcc -shared -o libmycalc.so calc.o
```

3. Biên dịch App

```
gcc main.c -L. -lmycalc -o app_dynamic
```

4. Chạy thử

```
./app_dynamic
```

“ **STOP!** Bạn có gặp lỗi này không?

error while loading shared libraries: libmycalc.so: cannot open shared object file

”

Bước 4: Xử lý lỗi Runtime (Quan trọng)

Linux chỉ tìm thư viện ở `/lib` hoặc `/usr/lib`. Nó không tìm ở thư mục hiện tại.

Cách 1: Dùng biến môi trường (Tạm thời - Khuyến dùng khi dev)

```
export LD_LIBRARY_PATH=$LD_LIBRARY_PATH:./app_dynamic
```

Cách 2: Copy vào hệ thống (Vĩnh viễn)

```
sudo cp libmycalc.so /usr/lib/  
sudo ldconfig # Cập nhật cache thư viện  
./app_dynamic
```

5. Công cụ LDD (List Dynamic Dependencies)

Làm sao biết một chương trình cần những thư viện `.so` nào?

```
ldd app_dynamic
```

Kết quả:

```
linux-vdso.so.1 => (0x00007ff...)
libmycalc.so => not found <-- LỖI Ở ĐÂY
libc.so.6 => /lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6
```

“ **Khi làm Embedded:** Copy app xuống board mà không chạy được, hãy dùng `ldd` (trên board) để xem có thiếu thư viện nào không. ”

Bài tập về nhà

1. Viết **Makefile** để tự động hóa việc build cả bản Static và Dynamic cho bài Lab trên.

2. Cross-compile:

- Tạo **libmycalc.so** cho ARM (**arm-linux-gnueabihf-gcc**).
- Build **app_dynamic** cho ARM.
- Copy cả 2 file xuống Board.
- Set **LD_LIBRARY_PATH** trên Board và chạy thử.

3. Tìm hiểu thư mục **/etc/ld.so.conf.d/** .

Q & A

Chúc mừng bạn đã hoàn thành Giai đoạn 1!

Chuẩn bị tinh thần cho Giai đoạn 2: System Porting (Khó hơn x10 lần)